

המציאות היהודית

כ'ג טבת - כ"ד שבט תשס"ח • כתב-עת של איחוד הקהילות היהודיות ברומניה

"תרומת יהדות רומניה לתרבות האירופית"

ראיון עם יו"ר הפדרציה ד"ר אאורל ויינר

"יום יהדות רומניה בפריס" התקיים ב"אספס רשי" בבירת צרפת בשישה בינואר השנה. המארגן העיקרי של האירוע היה פרופ. ד"ר קרול ינקו מהאוניברסיטה "פול וולרי" במוטפאליא; יו"ר הפדרציה של הקהילות היהודיות ברומניה, ד"ר אאורל ויינר, היה אורח כבוד. בראיון שנתן ד"ר אאורל ויינר לירחון שלנו הוא דיווח על הכנס, על השולחן העגול, על חייו ועל עבודתו הספרותית של הגאון ד"ר אלכסנדר שפרן, שהיה אישיות מיוחדת ביהדות רומניה בפרט ואירופה בכלל. בשולחן העגול שוחחו על סופרים ואמנים יהודיים מרומניה שיצירותיהם קנו מקום מכובד בתרבות האירופית, כמו כן שוחחו על פתיחת התערוכות של ז'ואל דוטריקורט וטודור באנוש, ועל קונצרט הוויולה של שרה ינקו. ד"ר ויינר סיכם את הודעותיו בכנס.

הכינוס הכללי המיוחד של הפדרציה של הקהילות היהודיות מרומניה אישר את התקנון של הפדרציה

למחלקת הדתות, כדי שיכניסו בו שינויים באם יידרשו. למעשה, התקנון יותאם גם לחוק המיעוטים העתידי להתפרסם. במהלך הדיונים על "שיתוף פעולה בין הג'וינט לפדרציה", הדגישו במיוחד את היעד של הג'וינט, להביא את הפדרציה להיות גוף עצמאי העומד איתן על רגליו. בדיונים צוינו ההישגים שהושגו עד כה, וצוינו גם הקשיים הקיימים. הרב הראשי מנחם הכהן והרב שלמה סורין רוזן דנו בהרחבה על החשיבות של החיים הדתיים והחינוך היהודי ככלים לשמירת המסורת שלנו, והדגישו את תפקידם החשוב של הגופים השונים (רבנות, קהילות, תנועות הנוער), להשפיע על הציבור ולמשוך אותו להשתתף באירועים שונים בחיים הדתיים.

בדיונים של הכינוס הכללי של הפדרציה, שהתקיים בין השישה-עשר לשבעה-עשר בדצמבר 2007 דנו בשלשה נושאים חשובים: התקנון של הפדרציה, שיתוף הפעולה בין הג'וינט לפדרציה ובחיי הדת שאותם סקרו הרב הראשי מנחם הכהן והרב שלמה סורין רוזן. האספה הכללית אישרה תקנון זמני, ואליו היו צריכים להוסיף את הערותיה של הוועדה לניסוח התקנון ואת הערותיהם של משתתפי הדיון. הוחלט לקרוא למסמך "תקנון הפדרציה - דת משה", וביקשו מד"ר אאורל ויינר, יו"ר הפדרציה, שכחבר הפרלמנט יזום תיקון לחוק הדתות כדי שיחליפו את שם רשימת הדתות בפדרציה לרשימה בשם "דת משה". המסמך נשלח לאישור

ראיון בשטוקהולם עם בעלי פרס נובל 2007

בדף "מדע וחיים" אנו מפרסמים ראיונות שנערכו בשטוקהולם עם שני זוכי פרס נובל 2007 בתחום הכלכלה - אריק מסקין ורוברט מאירסון. בראיונות, שאותם קיימה קורינה נאגריה, מסבירים שני האישיים לציבור הרחב את התיאוריות שלהם באשר להתחממות שחלה בעולם ושינויי מזג האוויר, וגם מרחיבים על שיטות כלכליות בחברה המודרנית ועל עוד שטחים בהתפתחות המדע. בראיון מדברים אריק מסקין ורוברט מאירסון גם על חייהם הפרטיים, על המשפחה.

"אנטישמיות ואנטי דמוקרטיה בתנועה הלגיונרית"

המרכז לחקר תולדות יהודי רומניה והפדרציה של הקהילות היהודיות מרומניה אירגנו יחד שולחן עגול שכותרתו "אנטישמיות ואנטי דמוקרטיה בתנועה הלגיונרית", לרגל מלאות 67 שנים לפוגרום בוקרשט. באירוע הנ"ל השתתפו אנשים רבים, ביניהם אינטלקטואלים מרומניה, שכיבדו את האירוע בנוכחותם. לדברי היו"ר ד"ר אאורל ויינר, מטרת האירוע היתה לבטא פתיחות כלפי החברה הרומנית. במיוחד התרכזו הדוברים סביב תפקידה של התנועה הלגיונרית בהכנת הפוגרום בבוקרשט ובארגונו - בשל טבעם של הלגיונרים, ובשל נוכחותם של אינטלקטואלים רומנים בעלי חשיבות רבה ושל אנשי הכנסייה האורתודוקסית בתנועה ההיא, וחבירתם אל האנטישמיות ואל האנטי דמוקרטיה שהיו ביסוד האידיאולוגיה הלגיונרית. בדיונים דובר על המצב הנוכחי ברומניה, על הניסיונות שנעשים בה לייצוג חדש, בעל ערכים, של אידיאולוגיה ימנית וימנית קיצונית, ועל כך שאף על פי שקיימת חקיקה מתאימה המענישה בגין שנאת הזרים, הגזענות והאנטישמיות - חקיקה זו עדיין אינה פועלת כדרוש.

הצגת הספר

"לזכר בתי הקברות היהודיים"

הצגת הספר "לזכר בתי הקברות היהודיים" היה חלק מכנס חשוב ומכובד, שהתקיים בספריית טמפל קורל, ובו העלו את זיכרם ומקומם של קודמנו. הספר, שיצא לאור בתמיכת המשרד לדתות ותרבות בממשלת רומניה, הופיע בשתי שפות, רומנית ואנגלית, ועיצבו מרהיב. בנאוניהם של מנהיגים חופשיים ורוחניים של הפדרציה ושל הקהילה בבוקרשט, היסטוריונים ניצולי שואה ונציגי הכנסייה האורתודוקסית, הייתה הצגת הספר לסימפוזיון של ממש סביב נושא שמירת הרכוש הדתי ברומניה. את הכנס ניהל סגן יו"ר הפדרציה - פאול שוורץ.

מרגרטה סטריאן - מפגש בין מציאות לדמיון

מתחילת השנה, הירחון שלנו ר.א. מכיל סדרה שנקראת "תוספת". מטרת "תוספת" להביא לידיעת הציבור של היום, אישים מהעבר הרחוק יותר או הקרוב יותר המוכרים בשטח ספרותי ואמנותי, המראים את החיים היפים והפוריים, רומנטי-יהודי, בתחומים השונים. הנושא הראשון בסדרה "תוספת" מוקדש למרגריטה סטריאן, ציירת וסופרת ברוכת כישרונות עם נגיעה לאמנות המודרנית. פרט לאנתולוגיה של חומר תרבותי, יש באלבום שפע של ציורי נוף מרהיבים.

"פונטקה ר.א."

עדה ברומארו "הזכות לשפוט היא נטילת אחריות גדולה"

עדה ברומארו, שהביקורות שלה מאופיינות בהרבה איזון, מדגישה בשיחה איתנו שתמיד חיפשה לכתוב מתוך הבנה ולגשר בין האומן לציבור. בהתרגשות סיפרה על עולם המוזיקה, בו היה עם אלפרד הופמן ויוסף סאבא, שהיו עמיתים, והזכירה גם אישים כמו ג'ורג' אנסקו, ג'ורג' ג'ורג' אנסקו, קונסטנטין סילבסטרי ויהודי מנוחין.

ג'וינט - בוקרשט - מגוון תכניות למשתתפים

המרכז הקהילתי היהודי (ג'וינט), בוקרשט, מציע סדרה של תכניות המיועדות לכל הגילים. באם "בית הבובות" מיועד לילדים קטנים, הרי בית הקפה, אולם המחשבים, הציוד המודרני להתעמלות והסאונה, כל אלה מציעים מקום רגיעה לכולם, לכל מי שמעוניין ללמוד במסגרת יהודית. התכנית המיוחדת של חודש פברואר נקראת "בראשית" - האוניברסיטה של הקהילה היהודית האירופית שבמסגרתה ירצו פרופסורים מוכרים מישראל. כל מי שמעוניין להעמיק את הידיעות שלו בדת, בהיסטוריה ובציביליזציה של היהדות מוזמן להשתתף.

I.S.S.N. 1223 - 7736
5 948474 000551 05